

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж4 184/25
1.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Никшић, адвокат из Београда, Синђелићева 1/1, против туженог Друштва са ограниченом одговорношћу АраОне са седиштем у Новом Саду, Војводе Путника 3/1/3, чији је пуномоћник Маја Омерагић – Пантић, адвокат из Новог Сада, Булевар Михајла Пупина 20/1, ради утврђења повреде ауторског права и накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П4 60/23 од 8.5.2025. године, у седници већа одржаној дана 1.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П4 60/23 од 8.5.2025. године, у првом, другом, трећем, петом, шестом и осмом ставу изреке.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 60/23 од 8.5.2025. године, првим ставом изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе извршено на рочишту одржаном дана 30.11.2023. године. Другим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да је тужени повредио ауторско право тужиоца на тај начин што је на интернет презентацији која се налази на интернет домену www.vesti.rs дана ... године, као илустрација текста: "...", неовлашћено јавно саопштио у измењеној и непотпуној форми фотографију тужиоца “...” на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ ауторском делу са места и у време које он одабере без назначења имена тужиоца као аутора фотографије. Трећим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због повреде ауторског

права учињене на интернет презентацији која се налази на интернет домену www.vesti.rs дана ... године у склопу текста: "...", исплати – на име накнаде неимовинске штете због повреде моралних права аутора – права на назначење имена аутора износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 8.5.2025. године, па до исплате, на име накнаде неимовинске штете због повреде моралног права аутора – права на заштиту интегритета дела износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 8.5.2025. године, па до исплате и на име накнаде имовинске штете због повреде имовинског права аутора – права на јавно саопштавање, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности износ од 114.270,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 8.5.2025. године, па до исплате. Четвртим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу преко досуђеног на име накнаде имовинске штете за износ од још 5.274,00 динара са траженом законском затезном каматом. Петим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев, па је утврђено да је тужени повредио ауторско право тужиоца на тај начин што је на интернет презентацији која се налази на интернет домену www.vesti.rs дана ... године, као илустрацију текста: "...", неовлашћено јавно саопштио у измењеној и непотпуној форми фотографију тужиоца "..." на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ ауторском делу са места и у време које је он одабере, без назначења имена тужиоца као аутора фотографије. Шестим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због повреде ауторског права учињене на интернет презентацији која се налази на интернет домену www.vesti.rs дана ... године, у оквиру текста "..." исплати – на име накнаде неимовинске штете због повреде моралног права аутора – права на назначење имена аутора износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења 8.5.2025. године, па до исплате, на име накнаде неимовинске штете због повреде моралног права аутора – права на заштиту интегритета дела износ од 15.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 8.5.2025. године, па до исплате, на име накнаде имовинске штете због повреде имовинског права аутора – права на јавно саопштавање, укључујући интерактивно чињење дела доступним јавности, износ од 114.270,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења 8.5.2025. године, па до исплате. Седмим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу за накнаду имовинске штете преко досуђеног износа за износ од још 35.160,00 динара са траженом законском затезном каматом. Осмим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 134.370,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом тужени је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11...10/23), у првом, другом, трећем, петом, шестом и осмом ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Тужилац је доставио одговор на изјављену жалбу туженог. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

Током првостепеног поступка, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, тако да се она неосновано побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је аутор фотографије “...” на којој се види више различитим врста хлеба распоређених у две корпе, изложених у пекарској витрини. Тужени је дана ... године, у ... часова, на презентацији која се налази на интернет домену vesti.rs саопштио предметну фотографију чији је аутор тужилац као илустрацију у оквиру текста под насловом: “...”, испод је наведено – извор: Capital.ba. Фотографија је исечена са леве и десне стране и аутор фотографије није означен, а дана ... године у ... часова, на презентацији која се налази на интернет домену vesti.rs тужени је саопштио исту фотографију као илустрацију у оквиру текста под насловом: “...”, испод наведено – извор: Capital.ba, а фотографија је исечена са леве и са десне стране и није означен аутор фотографије. Пре подношења тужбе у овој парници, тужилац је дана 13.1.2023. године, преко пуномоћника, доставио туженом опомену пред утужење, примљену дана 17.1.2023. године, а на дан подношења тужбе 7.2.2023. године, предметна фотографија није више стајала као илустрација означених текстова.”Unija grupa” d.o.o. Novi Sad, била је уписана као регистрант домена vesti.rs, а дана 12.7.2021. године, решењем Агенције за привредне регистре БД 57382/2021 усвојена је регистрациона пријава брисања ”Unija grupa” d.o.o. Novi Sad, услед статусне промене припајање, те се уписује статусна промена припајања код Привредног друштва са ограниченом одговорношћу ApaOne Novi Sad, као друштва стицаоца и друштва ”Unija grupa” d.o.o. Novi Sad и “025 инфо” д.о.о. Апатин као друштва која престају припајањем.

Према исказу тужиоца саслушаног у својству парничне странке, он се професионално бави фотографијом од 1990. године, фотографисао је политичке, ратне и друштвене догађаје, а фотографије су објављене у “Политици” и светским медијима, и тужилац је до 2017. године од “Политике”примао накнаду за професионалне фотографије и имао је више заједничких изложби. Предметна фотографија је настала у ... “...” у улици ... и исту је 2009. године, дао “Политици” на коришћење, како би је искористили у контексту да је дошло до поскупљења ... и објавили су је уз означање тужиоца као аутора, нису је мењали, а тужилац је за исту добио награду. Тужени је саопштио предметну фотографију уз два објављена текста на свом домену vesti.rs - дана ... године и дана 1.12.2018. године, без означавања тужиоца као аутора и без његове сагласности, исечену. Тужилац је за то сазнао крајем 2022. године, када је претраживао по интернету. Осећао се увређе “Capital.ba” .

Првостепени суд је у складу са чланом 200 Закона о парничном поступку дозволио објективне преиначење тужбе извршено на рочишту одржаном дана 30.11.2023. године, у погледу захтева за накнаду материјане штете повећањем износа, пошто је оценио да је исто целисходно и да неће продужити трајање поступка, а да се истом тужени не може противити, јер је до преиначења – повећања висине дошло услед тога што су се након подношења тужбе промениле околности које утичу на одмеравање

висине накнаде материјалне штете, не дирајући чињенични основ на коме је тужба заснована.

Након тога, првостепени суд је полазећи од утврђеног чињеничног стања у складу са члановима 2, 9, 10 и 11 Бернске конвенције за заштиту књижевних и уметничких дела, члановима 2, 9, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 30, 31, 32, 60, 98, 102, 204, 204a, 205, 206 и 208 Закона о ауторском и сродним правима и члановима 154, 185, 189, 190 и 200 Закона о облигационим односима оценио да је тужилац аутор предметне фотографије "...", да је према *printscreen* екрана на коме је у програму "фотошоп" приказана фотографија под називом "..." као аутор исте означен тужилац, па се у складу са одредбом члана 9 став 2 Закона о ауторском и сродним правима тужилац сматра аутором све док се супротно не докаже. Оценио је да је тужени на интернет порталу vesti.rs без сагласности и овлашћења тужиоца и без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора, у исеченој форми, без плаћања накнаде, неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца - предметну фотографију "..." дана ... године и дана ... године, па је утврдио повреду моралног и имовинског права тужиоца као аутора. Оценио је да је неовлашћеним јавним саопштавањем предметне фотографије на начин којим је дело учинио доступним јавности бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере, повређено право тужиоца из члана 30 Закона о ауторском и сродним правима, јер тужилац није овластио туженог да користи његово ауторско дело нити су парничне странке закључиле ауторски уговор којим би тужени стекао такво овлашћење, док је тужени и поред тога предметну фотографију саопштио два пута на интернет домену vesti.rs - дана ... године у оквиру текста "..." и дана ... године у оквиру текста: "...". Оценио је да је морално-правна компонента ауторског права непреносива и да тужени није смео саопштити предметну фотографију – ауторско дело тужиоца без назначења имена односно псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми што је исти учинио на интернет домену vesti.rs, па је закључио да је тужени повредио права тужиоца прописана чланом 15 и 18 Закона о ауторском и сродним правима.

Првостепени суд је разматрајући приговор недостатка пасивне легитимације оценио да је исти неоснован, јер је тужени неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца – предметну фотографију на начин на који је дело учинио доступним јавности бежичним путем који омогућује појединцу индивидуални приступ дела са места и у време које он одабере.

Првостепени суд је оценио да уколико ауторско дело није објављено на интернет сајту од стране аутора, већ је саопштено од стране других лица (у конкретном случају "Capital.ba" без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и без његове сагласности у измењеном облику) преузимање и објављивање таквог садржаја не ослобађа туженог од одговорности за повреду ауторског права тужиоца, без обзира на то што је јасно наведено из ког извора је дошла информација и линк ка том извору, а осим тога, тужени није пружио ниједан доказ да је тужилац – аутор искључиво уступио неком лицу имовинско-правна овлашћења из свог ауторског права на предмету заштите – фотографији "...".

Разматрајући приговор застарелости првостепени суд је у складу са чланом 376 став 2 Закона о облигационим односима оценио да је исти неоснован. Предметна

фотографија је на домену vesti.rs саопштена од стране туженог у два наврата – дана ... године и дана ... године, док је тужба у овој парници поднета дана 7.2.2023. године, у оквиру објективног рока од пет година прописаног чланом 376 став 2 Закона о облигационим односима, а тужилац је за неовлашћено јавно саопштавање предметне фотографије сазнао крајем 2022. године, док тужени током поступка није пружио ниједан доказ да је тужилац за саопштавање предметне фотографије на домену туженог сазнао три или више година пре подношења тужбе.

Приликом досуђивања накнаде имовинске штете због неовлашћеног коришћења ауторског дела тужиоца – предметне фотографије, првостепени суд је пошао од прегледа минималних цена Удружења ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије – УЛУПУДС као јединог званичног ценовника водеће се тиме да досуђена накнада тужиоцу не може бити нижа од уобичајене накнаде коју би примао за конкретан облик коришћења да је исто било законито. Ценовником УЛУПУДС предвиђено је да минимална цена за коришћење фотографије на web порталима и online издањима штампаних и електронских медија и по објави износи 195 поена, а 1 поен је еквивалент 1 евра по курсу НБС, те се цена за употребу на интернету односи на период од једне године, па према курсној листи НБС на дан пресуђења 8.5.2025. године један 1 евро износио је 117,20 динара, а 195 евра износи 22.854,00 динара, имајући у виду да се накнада штете сходно одредби члана 189 Закона о облигационим односима утврђује у време доношења судске одлуке, па је тужиоцу досудио за неовлашћено јавно саопштавање предметне фотографије “...” дана ... године на интернет домену туженог vesti.rs износ од 114.270,00 динара, имајући у виду да се у време слања опомене пред утужење - дана 13.1.2023. године (када је извесно да се предметна фотографија још увек налазила на интернет домену туженог vesti.rs) предметна фотографија на интернет домену vesti.rs налазила нешто дуже од четири године и четири месеца, па је тужиоцу досуђена накнада у износу од по 22.854,00 динара за сваку годину за период од пет година. Првостепени суд је тужиоцу досудио за неовлашћено јавно саопштавање предметне фотографије “...” дана ... године, на интернет домену туженог vesti.rs износ од 114.270,00 динара имајући у виду да се у време слања опомене пред утужење дана 13.1.2023. године (када је извесно да се предметна фотографија још увек налазила на интернет домену vesti.rs) предметна фотографија на интернет домену vesti.rs налазила нешто дуже од четири године и два месеца, па је тужиоцу досуђена накнада од по 22.854,00 динара за сваку годину за период од пет година. На досуђене износе накнаде имовинске штете првостепени суд је тужиоцу у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима досудио законску затезну камату почев од дана пресуђења 8.5.2025. године, када је висина накнаде штете утврђена у складу са чланом 189 став 2 Закона о облигационим односима, па до исплате. Преко досуђених, а до тражених износа накнаде имовинске штете, првостепени суд је одбио као неоснован тужбени захтев налазећи да је висина накнаде у том делу превисоко опредељена.

Одлучујући о захтеву тужиоца за накнаду неимовинске штете због повреде моралних права тужиоца као аутора, првостепени суд је оценио да тужени приликом јавног саопштавања предметне фотографије на интернет домену vesti.rs није навео име или псеудоним тужиоца као аутора, те је тиме повредио његово морално право, па је првостепени суд ценећи субјективне и објективне околности - пре свега то да се тужилац професионално бави фотографијом, да се због саопштавања предметне фотографије на интернет домену туженог vesti.rs осећао увређено, тужно и несрећно,

закључио да тужиоцу на име сатисфакције за саопштавање његове фотографије без означавања имена или псеудонима тужиоца као аутора дана ... године и дана ... године, припада износ од по 15.000,00 динара за свако саопштавање. Како је првостепени суд утврдио да је тужени повредио право тужиоца на заштиту интегритета дела – предметне фотографије “...” дана... године и дана ... године, тако што је исту саопштио исечену у оба наврата, оценио је да тужиоцу припада право на накнаду неимовинске штете, а приликом одмеравања висине накнаде неимовинске штете због повреде права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца – предметне фотографије “...” дана... године и дана ...године у непотпуној форми првостепени суд је имао у виду да је предметна фотографија исечена са леве и са десне стране, што је повредило тужиоца као аутора, па је с обзиром на обим измене којом се вређа стваралачка част и углед тужиоца као аутора одмерио правичну новчану накнаду за саопштавање ауторског дела тужиоца у непотпуној форми у два наврата у износу од по 15.000,00 динара за свако саопштавање у складу са чланом 200 Закона о облигационим односима, водећи при томе рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи накнада, као и о томе да се њоме не погодује тежњама неспојивим са њеном природом и друштвеном сврхом. На досуђени износ накнаде неимовинске штете првостепени суд је у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима тужиоцу досудио законску затезну камату почев од дана пресуђења 8.5.2025. године, имајући у виду да се нематеријална штета утврђује према критеријумима у моменту пресуђења, када и доспева обавеза њене накнаде, па до исплате.

По оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу јасне и довољне разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Одредбом члана 2 Закона о ауторском и сродним правима (“Службени гласник РС”, бр. 104/2009....66/2019) прописано је да је ауторско дело оригинална духовна творевина аутора изражена у одређеној форми, без обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испуњавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине (став 1); ауторским делима сматрају се нарочито планови, скице, макете и фотографије (став 2 тачка 9). Одредбом члана 8 истог закона прописано је да аутор ужива морална и имовинска права у погледу свог ауторског дела у тренутку настанка ауторског дела, док је чланом 9 истог закона прописано да је аутор физичко лице које је створило ауторско дело (став 1); аутором се сматра лице чије су име, псеудоним или знак назначени на примерцима дела или наведени приликом објављивања дела док се не докаже другачије (став 2); аутор дела је носилац ауторског права (став 3), док је одредбом члана 15 истог закона прописано да аутор има искључиво право да његово име, псеудоним, или знак буду назначени на сваком примерку дела, односно наведени приликом сваког јавног саопштавања дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно. Одредбом члана 16 став 1 истог закона прописано је да аутор има искључиво право да објави своје дело и да одреди начин на који ће се оно објавити, док је одредбом члана 17 истог закона прописано да аутор има искључиво право да штити интегритет свог дела и то нарочито - да се супротстави изменама свог дела од стране неовлашћених лица; да се супроставља јавном саопштавању свог дела у

измењеној и непотпуној форми, водећи рачуна о конкретном техничком облику саопштавања дела и о доброј пословној пракси; да даје дозволу за прераду свога дела док је одредбом члана 19 истог закона прописано да аутор има право на економско искоришћавање свог дела као и дела које је настало прерадом његовог дела (став 1) да свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица припада накнада ако овим законом или уговором није другачије одређено (став 2). Одредбом члана 20 истог закона прописано је да аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани бележење и умножавање свог дела у целини или делимично, било којим средствима, у било ком облику, на било који трајни или привремени, посредни или непосредни начин (став 1). Одредбом члана 30 истог закона прописано је да аутор има искључиво право да другоме забрани или дозволи јавно саопштавање дела, укључујући чињење дела доступним јавности, жичним или бежичним путем, на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере. Одредбом члана 102 истог закона прописано је да имовинска права аутора трају за живота аутора и 70 година после његове смрти (став 1); морална права аутора трају и по престанку трајања имовинских права аутора (став 2), док је одредбом члана 204 истог закона прописано да повреду ауторског или сродног права представља неовлашћено вршење било које радње која је обухваћена искључивим правима носиоца ауторског или сродног права, неплаћање накнаде прописане овим законом или уговором, као и неизвршавање других обавеза према носиоцу ауторског или сродног права, прописаних овим законом. Одредбом члана 205 истог закона прописано је да у случају повреде ауторског или сродног права или озбиљне претње да ће право бити повређено тужилац може тужбом да захтева нарочито - утврђење повреде права или озбиљне претње да ће право бити повређено; накнаду имовинске и неимовинске штете (став 1 тачка 1 и 3).

Одредбом члана 154 Закона о облигационим односима прописано је да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је, уколико не докаже да је штета настала без његове кривице (став 1), док је одредбом члана 155 истог закона прописано да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), као и наношење другом физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета), а одредбом члана 158 истог закона прописано је да кривица постоји када је штетник проузроковао штету намерно или непажњом.

Одговорност за штету по основу кривице подразумева постојање штетне радње, њену противправност, насталу последицу као и узрочно – последичну везу између радње и последице. Радња којом се штета наноси може се испољити било као активно поступање противно некој забрани наметнутој правним прописом (commissio) или због пропуштања да се учини нешто што правна норма налаже (ommissio).

Имајући у виду наведено и цитиране законске одредбе, правилно је првостепени суд закључио да тужени одговара за садржај који објављује на свом интернет домену и да је био дужан поштовати законске одредбе, па предметну фотографију није могао саопштити док се претходно не увери да то може чинити и да на тај начин не повређује права трећих лица.

Неосновано се жалбом указује на учињену битну повреду из члана 374 став 1 у вези са чланом 7 и 8 Закона о парничном поступку да првостепени суд није извео све предложене доказе од стране туженог – вештачење, већ је тај доказ одбио на рочишту

на коме је закључена главна расправа због преклузије иако је тужени исти предложио одговором на тужбу и на припремном рочишту.

Одредбом члана 4 став 1 Закона о парничном потупку прописано је да суд одлучује о тужбеном захтеву на основу усменог, непосредног и јавног расправљања.

Одредбом члана 5 став 1 Закона о парничном потупку прописано је да ће суд свакој странци да пружи могућност да се изјасни о захтевима, предлозима и наводима противне странке.

Одредбом члана 261 став 1 Закона о парничном потупку прописано је да странка може суду да приложи писани налаз и мишљење вештака одговарајуће струке, а одредбом члана 263 истог закона прописано је да се исти подноси суду најкасније до завршетка припремног рочишта или првог рочишта за главну расправу, ако припремно рочиште није одржано.

Према стању у списима, тужени је у одговору на тужбу и на припремном рочишту одржаном дана 30.11.2023. године, предложио да се у доказну грађу уврсти налаз вештака који није могао благовремено доставити због штрајка поште, а првостепени суд је наложио туженом да достави доказе за своје тврдње, што исти није учинио до закључења главне расправе дана 8.4.2025. године, већ је само приложио налаз вештака уз поднесак од 9.4.2024. године, па је правило првостепени суд тај доказни предлог одбио.

Осим тога, суд у складу са овлашћењем из члана 229 став 2 Закона о парничном поступку одлучује које ће доказе извести ради утврђења битних чињеница, а на 315 став 2 Закона о парничном поступку одбиће доказе које не сматра важним за одлуку.

Одредбом члана 8 Закона о парничном поступку прописано је да суд, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно као и на основу резултата целокупног доказног поступка. О томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа, одлучује суд по основу сопственог уверења, а првостепени суд је на основу слободне оцене доказа дао јасне и довољне разлоге због којих је исте прихватио, односно могуће је закључити која је чињеница на основу ког доказа и из којих разлога узета као утврђена.

Без утицаја је жалбено указивање да првостепени суд није одлучио о приговору недостатка пасивне легитимације.

Стварна легитимација је материјалноправо питање – претпоставка од које зависи основаност тужбеног захтева – материјално права веза између конкретног захтева и лица која су у тужби означена као тужилац и тужени. Тужилац је активно стварно легитимисан ако је носилац правног овлашћења, а тужени је пасивно стварно легитимисан ако је носилац правне дужности. Приговор недостатка пасивне легитимације је материјално правни приговор, а не процесно правни приговор и о истом суд не доноси одлуку у изреци пресуде, већ исти разматра, па уколико је основан одбија тужбени захтев.

Са изложеног, правилно је првостепени суд разматрао приговор недостатка пасивне легитимације у образложењу побијане пресуде и исти оценио као неоснован, пошто је тужени неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца – предметну фотографију, тако што је исту учинио доступном јавности бежичним путем на начин који омогућује појединцу индивидуални приступ делу са места и у време које он одабере, без означавања тужиоца као аутора и у измењеној форми. Стога су без утицаја и жалбени наводи о погрешној примени материјалног права код оцене приговора недостатка пасивне легитимације указивањем да тужени није власник медија који објављује садржај, већ је власник интернет странице која приказује кратке објаве са тих других медија, јер тужени одговара за садржај који објављује у складу са цитираним законским одредбама, те је без утицаја и жалбено указивање да је предметна фотографија тужиоца била јавно доступна на интернету од 2009. године.

Неосновано се жалбом оспорава оцена исказа тужиоца указивањем да је исказ контрадикторан и нелогичан, те да првостепени суд није могао поклонити веру исказу, чиме је тужени указао на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 8 Закона о парничном поступку. Оваквим оспоравањем тужени сам оцењује изведене доказе и на свој начин интерпретира чињенично стање. Првостепени суд је, супротно жалбеним наводима, поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа и ценећи исказ тужиоца имао непосредна сазнања о начину давања исказа, те је своје уверење које је стекао о истинитости изложених навода исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и при томе дао јасне и довољне разлоге због којих је прихватио исказ тужиоца, а које прихвата и Апелациони суд.

Без утицаја је жалбено указивање на непотпуно утврђено чињенично стање - да првостепени суд није утврдио да ли је тужилац одређеним лицима пренео право на коришћење предметног ауторског дела - фотографије, јер тужени за своје тврдње није приложио ни предложио доказе, а првостепени суд је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања правилно закључио да је тужени неовлашћено јавно саопштио ауторско дело тужиоца – предметну фотографију без сагласности тужиоца као аутора, без означавања његовог имена као аутора и у измењеној форми.

Неосновани су жалбени наводи о погрешној примени материјалног права код оцене приговора застарелости потраживања указивањем да је предметна фотографија саопштена дана...године и ...године, те је до дана подношења тужба у овој парници 7.2.2023. године, протекао рок застарелости од три године.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је крајем 2022. године, сазнао да је тужени саопштио његово ауторско дело - предметну фотографију два пута - дана ...године и ... године, а тужба је поднета дана 7.2.2023. године, тако да до дана подношења тужбе није протекао ни субјективни ни објективни рок застарелости прописан одредбом члана 376 Закона о облигационим односима, како је правилно закључио првостепени суд.

Неосновани су жалбени наводи којима се тужени позива на ограничење ауторског права из члана 43 у вези са чланом 41 Закона о ауторском и сродним правима.

Према одредби члана 43 став 1 тачка 1 Закона о ауторском и сродним правима дозвољено је у оквиру извештавања јавности путем штампе, радија, телевизије и других медија о текућем догађају у обиму који одговара сврхи и начину извештавања о текућем догађају, без дозволе аутора и без плаћања ауторске накнаде умножавање примерака објављених дела која се појављују као саставни део текућег догађаја о коме се јавност извештава, а према ставу 2 истог члана та одредба сходно се примењује и на све облике јавног саопштавања.

У конкретном случају, правилно је првостепени суд закључио да предметна фотографија није саставни део догађаја од општег значаја за јавност који је био разлог извештавања и тужени није пружио доказ да је од тужиоца прибавио одобрење за саопштавање исте, већ је без дозволе тужиоца као аутора јавно саопштио његово ауторско дело без означања имена или псеудонима тужиоца као аутора и у измењеној форми, па је правилно првостепени суд закључио да тужилац има право на накнаду имовинске и неимовинске штете. Тужени је предметно ауторско дело тужиоца неовлашћено јавно саопштио за потребе илустрације објављених текстова, а не за потребе извештавања јавности у вези са саопштеном фотографијом, што би у конкретном случају представљало саставни део догађаја о коме се јавност извештава. Фотографија по својој природи може бити само саставни део догађаја као што је изложба фотографија или додела награда за фотографију, када је сама фотографија део догађаја, што није у конкретном случају. Предметна фотографија, иако у уметничком смислу носи одређену поруку, сама по себи не носи било какву вест о текућем догађају у смислу одредбе члана 43 Закона о ауторском о сродним правима, нити је саставни део текућег догађаја имајући у виду да су информације из објављених текстова на интернет домену vesti.rs у оквиру којих је саопштена предметна фотографија, без умањења квалитета самих информација могле бити пренете и само писаним речима без коришћења предметне фотографије.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом чланова 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима поступка чију висину је определио сагласно одредбама Адвокатске тарифе и Таксене тарифе важећим у време пресуђења, а са законском затезном каматом правилно досуђеном у складу са члановима 277 и 324 Закона о облигационим односима од извршности до исплате.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужени није успео у жалбеном поступку, а издатак тужиоца за састав одговора на жалбу од стране пуномоћника адвоката не представља нужан трошак у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку, то су у складу са чланом 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку одбијени као неосновани њихови захтеви за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић